

Інформаційна довідка
щодо проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 6 Закону
України «Про Державне бюро розслідувань» щодо управління об'єктами
державної власності»
*(реєстр. № 12286 від 04.12.2024)**

***Анотація.** В Інформаційній довідці розглянуто питання унормування повноважень Державного бюро розслідувань щодо управління об'єктами державної власності в контексті проекту Закону (реєстр. № 12286 від 04.12.2024 р.) (далі – законопроект).*

***Ключові слова:** управління об'єктами державної власності, Державне бюро розслідувань, державна власність, суб'єкт управління об'єктами державної власності, повноваження.*

Вступна частина. Метою законопроекту є унормування питань, пов'язаних зі здійсненням Державним бюро розслідувань (далі – ДБР) повноважень з управління об'єктами державної власності, які перебувають у його віданні, та щодо яких ДБР є балансоутримувачем. Законопроектом пропонується доповнити частину першу статті 6 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» пунктом 17¹, відповідно до якого передбачається, що Державне бюро розслідувань здійснюватиме управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління, у межах повноважень, визначених статтею 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності». З огляду на викладені в законопроекті пропозиції, вважаємо за доцільне зазначити таке.

Основна частина. Представлений законопроект змістовно пов'язаний із Законом України «Про управління об'єктами державної власності». До переліку суб'єктів управління об'єктами державної власності, визначених статтею 4 вказаного Закону, належать органи, які здійснюють управління державним майном відповідно до повноважень, визначених окремими законодавчими актами. Питання управління Державним бюро розслідувань об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління, у межах повноважень потребує врегулювання на законодавчому рівні. При цьому визначення повноважень з управління об'єктами державної власності може здійснюватися в межах компетенції уповноважених органів управління або через посилання на відповідні положення Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Відповідно до статті 1 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства України та інші центральні органи виконавчої влади. Система центральних органів виконавчої влади є складовою системи органів виконавчої влади, вищим органом якої є Кабінет Міністрів України. Повноваження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади поширюються на всю територію держави. Стаття 4 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» встановлює, що міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, у тому числі й Державне бюро розслідувань, є юридичними особами публічного права, які

набувають статусу юридичної особи з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про їх державну реєстрацію як юридичної особи.

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 17 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» одним із основних завдань центральних органів виконавчої влади визначено управління об'єктами державної власності. Тобто управління об'єктами державної власності – це здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими органами, іншими суб'єктами, визначеними Законом України «Про управління об'єктами державної власності», повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних із володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України з метою задоволення державних потреб.

У контексті зазначеного останнім часом Кабінетом Міністрів України було прийнято низку підзаконних актів, відповідно до яких здійснювалася передача об'єктів державної власності до сфери управління ДБР. Зокрема, було схвалено такі розпорядження Кабінету Міністрів України: «Про передачу будівлі у м. Києві до сфери управління Державного бюро розслідувань» від 13 червня 2018 року № 401-р, «Про передачу нерухомого майна у м. Києві до сфери управління Державного бюро розслідувань» від 3 квітня 2019 року № 261-р, «Про погодження передачі нерухомого майна у м. Хмельницькому в державну власність з віднесенням його до сфери управління Державного бюро розслідувань» від 19 червня 2019 року № 438-р, «Про передачу будівлі у м. Одесі Державному бюро розслідувань» від 28 липня 2021 року № 864-р, «Про передбачу будівель Державному бюро розслідувань» від 27 жовтня 2023 року № 987-р тощо. Таким чином, правомочності щодо здійснення управління об'єктами державної власності, що належать чи передані Державному бюро розслідувань для забезпечення виконання своїх функцій, завдань та обов'язків, покладених на нього законодавством, здійснюються на праві оперативного управління.

Своєю чергою, ДБР здійснює контроль за використанням та збереженням об'єктів державної власності, що належать до сфери його управління. Одночасно ДБР виступає балансоутримувачем такого майна – як центральний орган виконавчої влади, який на праві оперативного управління отримав будинки та споруди, їх частини, а також інше нерухоме майно та обліковує його на своєму балансі.

Стаття 6 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» розкриває повноваження ДБР, однак не передбачає повноважень у сфері управління (державним майном), а отже потребує внесення відповідних змін. Частина 5 статті 9 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» встановлює, що саме територіальні управління ДБР є юридичними особами публічного права, що мають самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням. Таким чином, основною аргументацією щодо запропонованих законодавчих змін має стати той факт, що на цей час існує необхідність унормування питань, пов'язаних зі здійсненням Державним бюро розслідувань повноважень з управління об'єктами державної власності, законодавчого

забезпечення подальшої передачі державного майна на баланси територіальних управлінь ДБР як окремих юридичних осіб публічного права.

Висновок. Представлений законопроект сприятиме визначенню повноважень ДБР у сфері управління об'єктами державної власності, що належать чи передані до ДБР з метою забезпечення виконання функцій, завдань та обов'язків, покладених на нього законодавством. Водночас, на нашу думку, для досягнення мети законопроекту достатнім буде зазначити в пункті 17¹ статті 6 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», що: *«Державне бюро розслідувань відповідно до своїх основних завдань здійснює управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління, у порядку, визначеному законом»* – за аналогією з відповідними повноваженнями органів Служби безпеки України (пункт 21 статті 24 Закону України «Про Службу безпеки України»), органів прокуратури (частина 1 статті 8 Закону України «Про прокуратуру») та Національної поліції України (пункт 21 частини 1 статті 22, частина 2 статті 105 Закону України «Про Національну поліцію»).

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*